

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ В ОБЩНОСТТА И В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

Предоставянето на социални услуги се осъществява чрез социални услуги в общността, които се извършват в обичайна или близка до обичайната домашна среда, и в специализирани институции с настаняване.

Социалните услуги се предоставят като делегирана от държавата дейност, като общински дейности и от регистрираните в Агенцията за социално подпомагане доставчици, които са предимно организации от неправителствения сектор.

Формите на предоставяне на **социални услуги в общността** се променят в зависимост от обществените потребности, като тенденцията е на увеличаване на капацитета на тези видове дейности и заведения, насочени към различни социално уязвими групи от населението.

През 2008 г. капацитетът за предоставяне на социалните услуги в общността е 69 974 места, като увеличението в сравнение с 2007 г. е със 17.3%.

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ПРЕЗ 2007 И 2008 ГОДИНА

	Места - капацитет	
	2007	2008
Социални услуги, които се предоставят в общността - общо	59654	69974
Дневни центрове за деца и младежи	1882	2583
Дневни центрове за възрастни с умствени или физически увреждания	1375	1463
Дневни центрове за стари хора	1117	1486
Домашен социален патронаж, вкл. обществени трапезарии	45793	50586
Центрове за социална рехабилитация и интеграция	4980	6927
Центрове за временно настаняване 1)	89	803
Кризисни центрове	122	159
Центрове за настаняване от семеен тип	352	392
Защитени жилища	473	695
Приюти	173	127
Звено "Майка и бебе"	111	117
Центрове за обществена подкрепа	3065	3518
Центрове за работа с деца на улицата	122	223
Социално учебни професионални заведения 2)	-	895

1) От 2008 г. вкл. домове за временно настаняване.

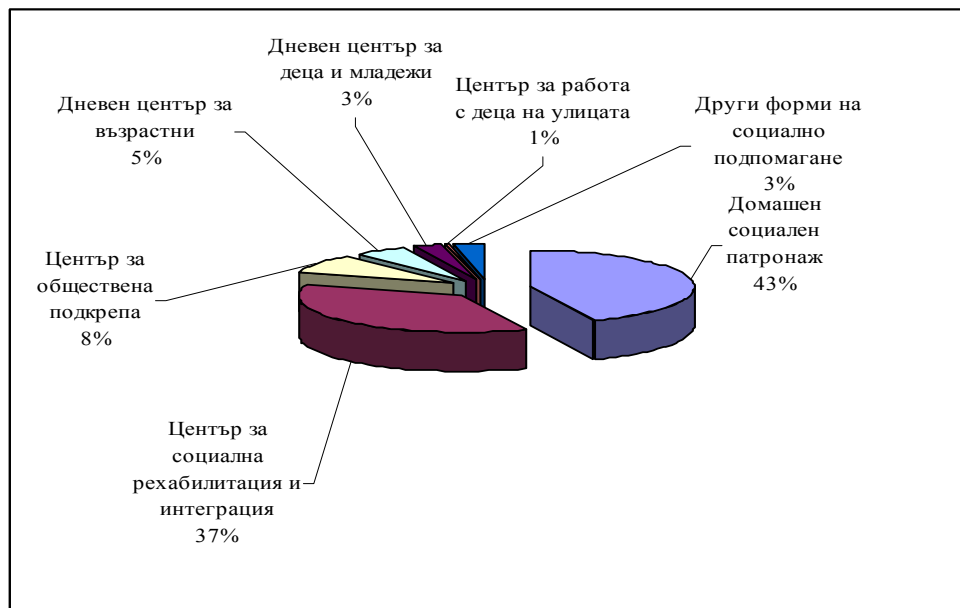
2) До 2008 са включени към специализираните институции.

Броят на лицата, ползвали социални услуги в общността през 2008 г. е 133 066.

Лицата, ползвали социални услуги в общността през 2008 г. се разпределят както следва:

- Най-голям е броят лицата, ползвали домашен социален патронаж – 57 884, като увеличението в сравнение с 2007 г. е с 37.5% .
- Броят на лицата, ползвали услугите на центрoвете за социална рехабилитация е 48 659.
- Центровете за обществена подкрепа са ползвали 11 242 души.

- Услугите в дневните центрове за възрастни, включително и за лица с увреждания са ползвали 6 647 души.
- Дневните центрове за деца и младежи са оказали социална подкрепа на 3 685 деца до 18 годишна възраст. В сравнение с предходната година техния брой бележи нарастване с 54%.
- През центрoвете за временно настаняване са преминали 1 428 души (4.5 пъти повече от тези през 2007 г.), през кризисните центрове – 621 души, защитените жилища са ползвани от 603 лица – с 28 % повече в сравнение с 2007 г.
- Центровете за работа с деца на улицата са обслужили 775 деца, което е със 72% повече в сравнение с 2007 г.

Фиг. 1 Лица, ползвали социални услуги в общността през 2008 г. по видове услуги

Специализираните институции за социални услуги към края на 2008 г. са 299 с капацитет 19 794 места. Домовете за временно настаняване и социално учебните професионални заведения от 2008 г. преминават към социалните услуги в общността.

От действащите през 2008 г. специализирани институции най-голям е броят на домовете за стари хора (100), с капацитет 6 072 места, следвани от домовете за деца, лишени от родителска грижа с капацитет 5 522 места и домовете за възрастни хора с умствени увреждания – с 4 689 места.

В съответствие с политиката за деинституционализация се наблюдава намаление на капацитета и на броя на настанените лица в специализираните институции и увеличаване на обхвата и използването на услугите в общността. В сравнение с 2007 г. броят на местата в домовете с настаняване намалява с 392, а на лицата в края на годината - с 288 души.

В края на 2008 г. в тези институции са настанени 17 253 души, като от тях 5 213 са деца до 18 годишна възраст.

В домовете за стари хора са настанени 5 340 души, в домове за възрастни с физически или умствени увреждания общия брой на настанените е 5 931.

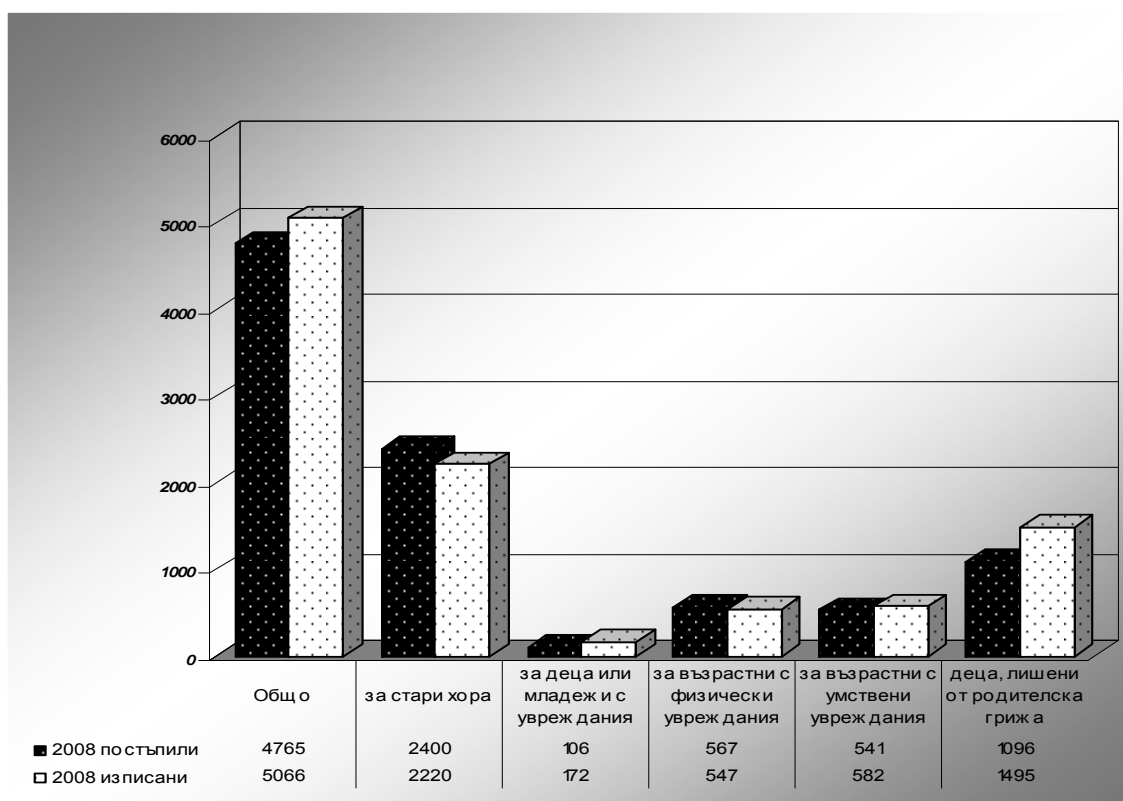
В специализираните институции за деца или младежи с физически или умствени увреждания има 1 571 деца – с 5% по-малко в сравнение с предходната година.

В домовете за деца, лишени от родителска грижа броят на настанените в края на 2008 г. е 4 277, или с близо 10 % по-малко в сравнение с 2007 година.

ЛИЦА В ЗАВЕДЕНИЯТА ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

	в края на годината		
	общо	мъже	жени
Специализирани институции за социални услуги - общо	17253	8077	9176
в т.ч. деца до 18 години	5213	2980	2233
Домове за стари хора	5340	1955	3385
Домове за деца или младежи с физически увреждания	69	37	32
в т.ч. деца до 18 години	59	32	27
Домове за деца или младежи с умствени увреждания	1502	831	671
в т.ч. деца до 18 години	1032	577	455
Домове за възрастни хора с физически увреждания	1530	748	782
Домове за възрастни хора с умствени увреждания	4401	1972	2429
Домове за лица със сетивни увреждания	134	57	77
Домове за деца, лишени от родителска грижа	4277	2477	1800
в т.ч. деца до 18 години	4122	2371	1751

През 2008 г. в специализираните институции са постъпили 4 765 души, а са изписани (напуснали и починали) 5 066 души.

Фиг. 2. Постъпили и изписани лица по основни видове специализирани институции за социални услуги през 2008 година.

В специализираните заведения за деца, лишени от родителска грижа до 18 години са постъпили 1 182 деца, а са напуснали 1 458, или напусналите деца са с 19% повече от постъпилите.

Броят на изписаните от заведенията за социални услуги през 2008 г. е по-голям от този на постъпилите за всички видове социални домове с изключение на домовете за стари хора. В домовете за стари хора постъпилите лица са със 180 повече от изписаните. По данни, подадени от домовете за стари хора 1 223 души чакат за настаняване в тези заведения.

Методологически бележки

Източник на статистическа информация са заведенията и организациите, които предоставят социални услуги в общността и специализираните институции за социални услуги.

Доставчици на социални услуги са държавата и общините, както и вписаните в Регистъра на Агенцията за социално подпомагане физически и юридически лица.

Осигурени са статистически данни за всички видове социални услуги, предоставяни в общността и в специализирани институции, характеризирани чрез техния капацитет. Статистическата информация за лицата характеризира използваемостта на предоставяните услуги. Данните са разработени на национално, областно и общинско ниво.

Допълнителна статистическа информация от изследването за социалните услуги, които се предоставят в общността и в специализирани институции се предоставя на потребителите чрез отдел „Статистически информационни услуги” на НСИ, e-mail: info@nsi.bg.